

Sygn. akt III KO 91/17

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

na posiedzeniu bez udziału stron

w sprawie E.W.

skazanego z art. 198 k.k. w zb. z art. 200 § 1 k.k. i in.

w przedmiocie rozważenia oczywistej bezzasadności wniosku o wznowienia postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w B. zakończonej wyrokiem z dnia 20 grudnia 2013 r., sygn. akt III K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 kwietnia 2014 r., sygn. akt II AKa (...),

p o s t a n o w i ł

stwierdzić oczywistą bezzasadność i odmówić przyjęcia wniosku o wznowienia postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w B. zakończonej wyrokiem z dnia 20 grudnia 2013 r., sygn. akt III K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 kwietnia 2014 r., sygn. akt II AKa (...).

UZASADNIENIE

Skazany E.W., w kolejnym swoim wystąpieniu, potraktowanym jako osobisty wniosek o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w B. zakończonej wyrokiem z dnia 20 grudnia 2013 r., sygn. akt III K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 kwietnia 2014 r., sygn. akt II AKa (...), zwrócił się również o wyznaczenie mu kolejnego obrońcy z urzędu. Kwestionując działania dotychczasowych swoich prawnych reprezentantów, skazany przedstawił także szereg okoliczności, które – jego zdaniem – wspierały

prezentowaną konsekwentnie linię obrony, opartą na założeniu, że nie dopuścił się przypisanego mu czynu. Należać miały do nich: niedostateczne zaangażowanie obrońców zarówno z wyboru, jak i z urzędu występujących na kolejnych etapach procesu, brak analizy niektórych dowodów rzeczowych, zaniechanie przeprowadzenia dowodów z przesłuchania świadków wymienionych w przedmiotowym piśmie, nienależyte odnotowanie w protokole rozprawy przed Sądem I instancji końcowego wniosku ówczesnie oskarżonego. Właśnie dla wykazania wpływu tych zaszłości na treść niekorzystnych dla niego wyroków, skazany uznał za niezbędne wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, który miałby sporządzić skuteczny wniosek o wznowienie postępowania w w/w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa podjęta przez skazanego E.W. o wznowienie z urzędu postępowania w przedmiotowej sprawie – okazała się całkowicie chybiona. Przepis art. 545 § 3 k.p.k. przewiduje, że sąd właściwy do rozpoznania o wniosku o wznowienie postępowania jest zobowiązany do przeprowadzenia wstępnej kontroli okoliczności przedstawianych przez osobę występującą z inicjatywą uruchomienia procedury wznowienia postępowania. W sytuacji, gdy z treści wywodów zaprezentowanych sądowi wywodów wynika, że podnoszone argumenty nie spełniają w ogóle kryterium ustawowych przesłanek wznowienia postępowania – powołany przepis nakazuje odmówić przyjęcia takiego wniosku, jako oczywiście bezzasadnego – nawet bez podejmowania czynności zmierzających do usunięcia braków formalnych pisma procesowego – w tym wypadku rozważenia wniosku o wyznaczenie kolejnego obrońcy z urzędu, który miałby poszukiwać przesłanek wznowienia postępowania.

Taka właśnie sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Wywody skazanego sprowadzają się do kwestionowania oceny wiarygodności poszczególnych źródeł dowodowych, stopnia wykorzystania materiału dowodowego pozostającego w dyspozycji organów procesowych i wyrażenia braku satysfakcji z udzielonej mu pomocy prawnej. Subiektywne przekonanie skarżącego co do zasadności przyjętej linii obrony i podnoszonych obecnie niedostatków postępowania sądowego, nie pozostaje jednak w żadnej relacji do obecnego etapu sprawy. Ustalenia faktyczne, analiza i ocena materiału dowodowego oraz kwalifikacja prawna zachowania

przypisanego skazanemu były przedmiotem orzekania przed Sądami I i II instancji. Natomiast podstawy wzruszenia tych rozstrzygnięć w drodze wznowienia postępowania są ściśle ograniczone do sytuacji wymienionych w rozdziale 56 Kodeksu postępowania karnego. Niewątpliwie nie należą do nich okoliczności podnoszone obecnie w piśmie skazanego E.W..

Krąg przesłanek otwierających drogę do wznowienia postępowania zamieszczony jest w przepisie art. 540 k.p.k. i nast. Jako podstawy do występowania z wnioskiem w tym względzie ustawa przewiduje:

- popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem, gdy istnieje uzasadniona możliwość przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia, jednak czyn taki musi być stwierdzony prawomocnym wyrokiem skazującym albo stwierdzeniem, że takie orzeczenie nie może zapaść z powodów wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k.;
- ujawnienie się po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów wskazujących na to, że: skazany nie popełnił czynu lub czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze, bądź też skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary albo sąd błędnie umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu;
- orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą – przepisu prawnego, na mocy którego zostało wydane orzeczenie;
- potrzebę uwzględnienia rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską;
- rozpoznanie sprawy pod nieobecność oskarżonego, któremu nie doręczono zawiadomienia o terminie lub doręczono je w inny sposób niż osobiście, gdy wykaze, że nie wiedział o terminie oraz o możliwości wydania orzeczenia pod jego nieobecność, a w posiedzeniu lub rozprawie nie uczestniczył obrońca.

Ponadto, wznowienie postępowania z urzędu uzasadniają okoliczności wymienione w art. 439 § 1 k.p.k.

Tymczasem, jak wynika z przytoczonych na wstępie twierdzeń skazanego E.W., swoje wystąpienie uzasadniał on nienależytym rozważeniem dowodów już przeprowadzonych lub odmową dopuszczenia dowodów proponowanych w ramach obrony albo wreszcie zastrzeżeniami co do zaangażowania adwokatów występujących w ramach udzielanej mu pomocy prawnej. Jednak, jak wynika z powyższego wyliczenia, żadna z tych okoliczności nie należy do kręgu, który ustawa przewiduje jako przesłankę umożliwiającą badanie sprawy z punktu widzenia ewentualnego wniosku o wznowienie postępowania. Także podnoszone kwestie dowodowe występowały już w toku procesu, a zatem nie mają charakteru dowodów nowych, ujawnionych po wydaniu orzeczenia.

Nie można też skutecznie kwestionować dopuszczalności udzielania przez obrońcę substytucji aplikantom adwokackim, skoro takie rozwiązanie przewiduje wprost przepis art. 77 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1999). Natomiast podstawy wznowienia, wymienione w kodeksie postępowania karnego, weryfikował już obrońca wyznaczony w tym celu przez Sąd Najwyższy. Nie ma również uzasadnienia do wyznaczenia skazanemu kolejnego obrońcy z urzędu jedynie w celu sprawdzenia, czy może zrealizuje on oczekiwania autora tego wystąpienia.

W świetle powołanych okoliczności należało dojść do przekonania, że spełniona została przesłanka oczywistej bezzasadności wniosku skazanego, określona w art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

as